

- పంటసేకరణ :** నాటిన 160-180 రోజులలో పంట తయారువుతుంది. ఒకసారి సీరు కట్టి మొక్కలను వేర్లుతో సహా పీకి, వేర్లు ను మొక్క నుండి కత్తిలంచాలి. వేర్లను కడిగి సుమారు 5 సెం.మీ. పొడవు గల మొక్కలుగా కత్తిలంచుకొని ఎండబెట్టాలి.
- చిగుబడి :** ఖరీఫీలో ఎకరానికి సుమారు 500-600 కిలోలు, రబీలో 400 కిలోల ఎండువేర్లు చిగుబడి సాచించవచ్చు. కొని సంస్థలు పశ్చిమంపలను కూడ కొంటాయి.
- గమనిక :** నేల స్థాభావం, వాతావరణ పరిస్థితులు, మార్కెట్ సరళ ఆర్థికాంశాలను ప్రభావితం చేస్తాయి.
- ఉపయోగములు :** కోలియస్ వేర్లలో ఫిల్టర్లైన్ అనే రనాయనం ఉంటుంది. దీని వేర్లను దగ్గు, ఉబ్బసం, రక్తహీనత, గనెలయా, నరాలకు సంబంధించిన వ్యాధుల నివారణలో వాడుతారు. అథవ రక్తవశిట్లు, ఉఱికాయం, గ్లూకోమా, ఉబ్బసం, గుండె జబ్బులు మొదలైన జబ్బులవ్యాధుల చికిత్సలో వాడుతారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర జిష్ఠ మొక్కల బోర్డు

ఎంతస్థ, TSGLI బిల్లింగ్, తిలక రోడ్, అవిడ్స్, హైదరాబాదు - 500 001.
ఫోన్ : +91 40 66364094, 24764096 website : www.tsmpb.in
E-mail : tsmapb@gmail.com

వేర్లైన బీట సౌగు వివరములు (క్రీటియన్)

సాధారణ నామము	:	కోలియాస్
శాస్త్రీయ నామము	:	కోలియాస్ బార్బటస్
కుటుంబము	:	లామియేసి
ప్రాంతీయ నామము	:	పాంచాంబెధ
వాణిజ్యానామము	:	కోలియేసి
ఉపయోగపడు భాగములు	:	వేర్లు

తెలంగాణ రాష్ట్ర జిష్ఠ మొక్కల బోర్డు

ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంకేమ శాఖ

పాంచాణ బేరి

(కోలియాన్)

- ❖ **పరిచయము:** కోలియన్ బార్బటన్ (ఫారీనిష్టాలై) అనే శాస్త్రీయనామం కలిగిన ఈ మొక్క లామియేసి కుటుంబానికి చెంబినది. పాంచాణ బేధిగా ఈ మొక్క ఎక్కువగా సాగుచేయడం జరుగుతుంది. కోలియన్ 0.5 మీ వరకు పొడవు పెలిగి ఆకుపచ్చని వాళ్ళిక మొక్క. దీనిలో వేర్లు చాల ముఖ్యమైనవి. దీని వేర్లు సంఘితువు ఆకారం లో 20 సెం.మీ. పొడవు వరకు పెలిగి 0.5 నుంచి 2.5 సెం.మీ. మందంలో ఉంటాయి. కాండము సన్నసి నూగుతో ఉండి కణవు నడిమిలను కలిగి ఉంటుంది. ఆకులు లేత లేదా ముదురు ఆకుపచ్చరుగులో ఉండి అల్లం వంటి సువాసనను కలిగి ఉంటాయి. పుష్టిలు నీల రంగు కలిసి లేతగంధపు రంగులో ఉంటాయి.
- ❖ **వ్యాప్తి :** ఈ పంటను రాజస్థాన్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తమిళనాడు, ఆంధ్రప్రదీప్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో సాగు చేస్తున్నారు.
- ❖ **వేలలు :** ఇసుకతో కూడిన ఎర్ర గరప నేలలు అనుకూలము ఉదిజసి సూచిక 5.5 నుంచి 8.0 ఉండాలి. తక్కువ సారంగల భూములలో కూడా సాగు చేయవచ్చును.
- ❖ **వాతపరణం :** సాదరణంగా కొండ ప్రాంతాలలో సహజ సిద్ధంగా పేరుగు తుంది. అధిక వేడి గల వాతావరణములలోను, తేమ గల వాతావరణములలోనూ కూడ కోలియన్ బాగ పేరుగుతుంది. దీని సాగుకు $27-40^{\circ}$ సి. ఉష్ణీర్పత ఉండి 50-60% గాలిలో తేమ ఉన్న ప్రాంతాలు అను కూలము. తక్కువ ఉష్ణీర్పతలను ఈ పంట తట్టుకోలేదు.

- ❖ **రకాలు :** దీనిలో కర్బాటక (K.I) రకమును మంచి రకముగా గుర్తించారు.
- ❖ **పంటకాలం:** 6 నెలలు జాలై, ఆగప్ప నెలలో నాటుకోవాలి. ఎకరానికి 15 వేల నుండి 20 వేల వరకు లేత కొమ్మలు అవసరమౌతాయి. ఈ కాండపు మొక్కలు (కొమ్మ కత్తిలంపులు) 10 నుంచి 12 సెం.మీ. పొడవు, 3 - 4 జతల ఆకులు కలిగి ఉండాలి.
- ❖ **విత్తెదూరం:** 60X40 సెం.మీ. లేదా 60X60 సెం.మీ.
- ❖ **ఎరువులు :** అభియాంత్రిక దుక్కిలో, ఎకరానికి 5-6 టిన్నుల పశువుల ఎరువుతో పాటు 20 కిలలో నత్తజసి, 25కిలోల భాస్వరం మరియు 20 కిలోల పోటూ వేసుకోవాలి. నాటీన నెల రోజుల తరువాత ఎకరానికి 20 కిలోల నత్తజసి వేయాలి.
- ❖ **అంతర కృషి :** మొదటి రెండు నెలలు, 20-25 రోజులకు ఒకసాల కలుపు తీయాలి, తరువాత పంట గుబురుగా తయారై కలుపును అంతగా పెరుగ నీయదు. ఈ మధ్య కలుపు సివారాణకు మళ్ళింగీను కూడ ఉపయోగిస్తున్నారు.
- ❖ **సప్పరక్షణ :** ఈ పంటకు దుంపకుళ్ళ తెగులు సాశిష్టానికి అవకాశం ఉంది. ఈ తెగులను తోట దశలోనే గమనించి కార్బండైజిం 0.1% లో నేలను తడిపి సివాలంచుకోవాలి. ట్రైకోడెర్చ లాంటి శిలీంద్రములను ఉపయోగించి కూడ ఈ తెగులు సివాలంచుకోవచ్చు, అలాగే నులి పురుగులు/సిమటోడ్స్ సమస్తగల నేలల్లో కార్బోపురాన్ గుజికలు చల్లాలి.